

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razumno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računam naročnino z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 6v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje števe 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer. Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 19

V Ptuj v nedeljo dne 7. maja 1911.

XII. letnik.

Volilci! Kmetje in somišljeniki!

Sporazumno s kmetskimi in obrtniškimi zaupniki vseh krajev postavili smo sledeče ljudske kandidate:

1. Za volilni okraj št. 24, kateri obsega sodnijske okraje Maribor (severni del, to je na levem bregu Drave), sv. Lenart, zgornja Radgona in Ljutomer:

Franc Girstmayr veleposestnik, Leitersberg.

2. Za volilni okraj št. 25, kateri obsega sodnijske okraje Maribor (južni del, to je na desnem bregu Drave), Slovenska Bistrica in Konjice:

Ludovik Kresnik posestnik v Črešnjevcah.

3. Za volilni okraj št. 26, ki obsega sodnijska okraja Ptuj in Ormož:

Josef Ornig okrajni načelnik v Ptuj.

Somišljeniki! Može, katere vam kot kandidate priporočamo, stojé kot čisti značaji, vrli gospodarji in pošteni pred vami. Odvisni niso od nobene stranke in vlade. Njih program je: skupno gospodarsko delo, vsega ljudstva! Dovolj želgo je, da se nas je mesto z gospodarskim delom le s političnimi frazami nadlegovalo. Zato pa ne moremo več Piške in Boškarje in ednake od klerikalcev odvisne močice voliti. Mi hočemo svoje zastopnike imeti, kateri bodo naše in le naše interese zastopali. Girstmayr, Kresnik in Ornig so može, ki so celo svoje življenje za kmetško stvar žrtvovali. Niso ne dohtarji ne kaplani ne profesorji; ampak može so, ki vejo, kaj pomeni delo na domači grudi! Zato jih hočemo izvoliti v državni zbor!

Prepričani smo, da bodo pametni in trezno misleči volilci vseh omenjenih krajev naše kandidate z veseljem pozdravljali. Kajti imena teh kandidatov so nam dokaz, da nam ne gré za politično gonjo, marveč edino za zboljšanje gospodarske bodočnosti v naši deželi!

Somišljeniki! Vai na delo za naše kmetске kandidate! Zmaga mora biti naša!

Kmet za kmeta!

Na delo do zmage!

Volilci! Kmetje!

Mi priredimo sledeče

volilne shode:

V nedeljo, dne 7. maja

Zutraj ob 8. uri v gostilni g. Lubej v Tinjah (slov. bistriški okraj).

Dopoldne ob 11. uri v gostilni g. Koren v sv. Martinu.

Popoldne ob 3. uri v gostilni g. Hermann v Zgornji Pulskavi.

Zvečer ob 8. uri v gostilni v Pragerhofu.

Na teh shodih govorita naš kandidat g. Ludvik Kresnik in urednik K. Linhart.

Volilci! Pridite vsi!

Volilci v občini

Slemen, pozor!

V nedeljo, dnè 7. maja 1911 ob 1. uri popoldne se vrši v gostilni g. Feldbacher v občini Slemen

volilni shod,

na katerem se bode „Stajerc“ kandidat g. Franc Girstmayr volilcem predstavil.

Na listkih je napačno napisano, da se vrši shod ob 9. uri popoldne. Res je pa, da se vrši shod **ob 1. uri popoldne!**

Pridite vsi!

Volilci v okraju Zgornja

Radgona pozor!

Naša stranka priredi v nedeljo, 14. maja

volilna shoda,

in sicer:

ob 10. uri popoldne v gostilni g. Krempel v Črešnjevcu pri Zgornji Radgoni:

ob 3. uri popoldne v gostilni g. Fekonja v Sulzdorfu.

Volilci! Kmetje! Udeležite se teh shodov polnoštevno. Na shodih se predstavi naš kandidat g. Franc Girstmayr. Govoril bode pa tudi urednik „Stajerca“ K. Linhart.

Volilci v konjiškem okraju pozor!

Naš kandidat, posestnik Ludovik Kresnik priredi

v nedeljo 14. maja
sledeče

volilne shode:

ob 8. uri popoldne v gostilni gospoda Aleks. Grundner preje Dobnik v Zrečah;

ob 11. uri popoldne v gostilni gosp. Urban v Konjicah;

ob 3. uri popoldne v gostilni gosp. Kunej v Oplotnici.

Pridite vsi!

Nadškof ima besedo!

Državnoborski volilni boj vznemirila je zopet vse duhove in splošna razburjenost raste z vsakim dnevom. Današnje razmere pa so že take, da se tudi zlasti mlajša duhovščina na škodo svojemu pogledu politične borbe udeležuje. Kristus je sicer izpregovoril zvišene besede: Moje kraljestvo ni od tega sveta! Ako bi se duhovščina teh božanskih besed držala, potem bi ne smel biti noben duhovnik vodja političnih strank, potem bi se ne zlorabljalo priznane in spovednice v politične namene, potem bi pa tudi „vera ne pešala“, kakor tarnajo dandanes ravno tisti ki, so tega „pešanja“ sami najbolj krivi...

Ali ne samo Kristus, tudi višja cerkvena oblast je duhovščini že opetovano prepovedala strupene politične agitacije. Vaak pravi „božji namestnik“, ki je duhovnik ne samo vsled črne obleke, marveč tudi v srcu, razume prav dobro, da se politika in duhovniška služba ne strinjata in ne moreta strinjati. Eno izključuje drugo, — vestni, pošteni duhovnik ne more biti obenem strastni politični agitator!

Salcburški nadškof, tudi višja cerkvena oblast je duhovščini že opetovano prepovedala strupene politične agitacije. Vaak pravi „božji namestnik“, ki je duhovnik ne samo vsled črne obleke, marveč tudi v srcu, razume prav dobro, da se politika in duhovniška služba ne strinjata in ne moreta strinjati. Eno izključuje drugo, — vestni, pošteni duhovnik ne more biti obenem strastni politični agitator!

Salcburški nadškof dr. Katschthaler izdal je te dni z ozirom na državnoborske volitve posebni pastirski list, ki je bil tudi v „Katholische Kirchenzeitung“ objavljen. Nadškofovi ukazi v tem pastirskem listu so tako važni in pomembni, da bi jih moral vsak duhovnik poznati in — vpoštevati. Najprve opominja nadškof klerike na določbe salcburškega provincialnega koncila iz leta 1906, znane pod imenom „Circa res politicae“. V teh za vse duhovnike veljavnih določbah se zahteva, da naj se duhovnik povsod drži prave mere, da ne bi javnost mislila, da se briga

več za posvetne nego za nebeške reči. Nadalje naj se duhovnik ne poslužuje nedovoljenih in nečastnih sredstev in naj bude vedno pravičen tudi napram svojim nasprotnikom. Nikdar naj ne bo duhovnik tako nesameten, da bi brezobzirno postopal in s tem onečastil duhovniško dostojanstvo . . .

Omenjeni nadškofov pastirski list pa pravi še nadalje: Vsled važnih vzrokov se čutimo primorane, dodati tem splošnim določbam naša posebna navodila oziroma prepovedi za prihodnje državnozbornske volitve. **Prepovedno** namreč prvič, da nastopajo duhovniki proti duhovnikom, kajti s tem se daje ljudstvu pohujšanje in trpi pri temu ugled duhovništva kakor tudi vera sama. Drugič je duhovnikom prepovedano, da bi se javno, posebno na volilnih shodih, spuščal v vprašanja, ki se tičejo vere, kakor n. pr. ali so pristaši nasprotne stranke pravega „katoliškega“ prepričanja ali ne itd. O teh vprašanjih odločajo samo škofje.

In zdaj, gospodje politiki ujoči duhovniki na spodnjem Štajerskem in Koroškem, potrkajte na prsa in primite se za nos. Ali ste se držali doslej teh navodil in zapovedi nadškofa? Mislimo, da v veliki meri ne . . . Iz političnih vzrokov so šestokrat duhovniki duhovnike napadali; spominjamo le na svoječasnno gonjo prvaskih kaplanov proti ptujskemu prostu Flecku, proti dehanu Ecker v Kočevju itd. Ali tudi nedovoljenih in nepostavnih in nepoštenih sredstev so se klerikali v bojih proti političnim nasprotnikom, zlasti proti „Stajerčevi“ stranki, posluževali. Vedno nas ptujejo za „brezverce“, čeprav nadškof salcarski duhovščini to pravico odreka. Z eno besedo, — **kakor na zapovedi Jezusovega evangelija, tako so pozabili politiki ujoči duhovniki tudi na določila višje cerkvene oblasti.**

Upamo, da bodo nadškofove besede torej zdaj pomagale. Kajti tudi naše prepričanje je, da politika le ugledu duhovščine in vere same šoduje!

Car-ent consules!

Dopisi.

Liboje pri Celju. Na 17. aprila se je zgodila zopet ena nesreča pri streljanju v Libojeh pri Celju. Franc Novak je basal kosebin in se mu

je sprožil; obstrlel je gostilničarja Johana Stadler, ki je težko ranjen na nogi. Kosebin so žandarmi odvzeli. — Neka mati je vrgla svojo lastno dete v graben v vodo od Griž proti Buhbergu. Na 23. aprila popoldne so ga našli otroci v grabnu ležati. Komisija je dognala, da je dete 2 dni staro. Čuje se, da jo že imajo!

Vičanci pri Veliki nedelji. Velikonedeljska kmetijska podružnica priredi velik kmetško-gospodarski shod dne 21. maja t. l. ob 2. uri popoldan na vzorom posestvu gosp. Škerleca v Vičancih, ter vabi spodnještajerske zemljiške posestnike, da se tega shoda udeležijo. Govorilo bode več strokovnjakov t. s. o načinu kako in s katerimi sredstvi je mogoče kmetovalca svoje pridelke pomožiti; o raznih gospodarstvih novostih, ki se dandanes kmetu ponujajo; o sadjarji, oziroma napravi sadnih drevesnic; o poljski setvi s strojem; o napravi novih brežnih travnikov in napravi malih novih travnikov na prej neproduktivni zemlji. Na razgovor pride umetno gnojenje in se bode razkazalo razna gospodarska orodja ter se podučevalo o deteljni setvi po najnovijem načinu in kako je treba zemljo izkoristiti do zadnjega ara. Vičanski Škerlec bode temeljito vse natanko razkazal, ter razložil, zakaj mora biti ravno tako in ne drugače urejeno ter se lahko vsak zborovalec z lastnimi očmi o tozadevnih uspehih in o marsikaterem poskusu prepriča. Seveda se sme tega shoda udeležiti tudi vsak gospod iz vsakega stanu in brez razlike na narodnost.

Podružnični načelnik: **Senjor**, stotnik v p.

Žetale. Na belo nedeljo po večernih smo imeli zelo dobro obiskan gospodarski shod, na katerem sta nas podučevala na kmetski obrt g. deželni vinor. nadzornik Matjažič iz Gradca in pa znani strokovnjak Vičanski Škerlec od Velike nedelje. Gosp. Matjažič nam je prav v poljudnih besedah razložil, kako naj ravnamo z vinogradi, kako jih branimos proti boleznim, s čim in kako nam je treba postopati, da umorimo razne vinogradeške škodljivce, vinogradeške mrčese itd. Protikoncu svojega lepega poduka nam je pokazal način najmočnejšega cepjenja na triah, ki jih je prinesel s seboj, ter nam iste brezplačno razdelil. Za njim je nastopil g. Škerlec ter nam orisal naj kmetški položaj v prav lepih besedah in razložil marsikatero od novosti, ki se dandanes nam kmetom v našo korist ponujajo. Omenil je, da je treba mlademu posestniku začeti pri sadjarji gospodariti, ker to je najboljša politika za kmeta, nas podučil iz lastnih izkušenj kako naj posadimo sadna drevesa. Takoj pa tudi mora svoje maloverne travnike izboljšati in popravljati nove in ko imamo dovolj in dobre krme si spraviti dobre živine katera nas obdružuje na naših posevkih. Na podlagi lastnih izkušenj nas je podučil in

nam izračunal dobiček o naprav. pura katerega napravljamo s pomočjo — posnemalnika — in katerega je kupil pri delniški družbi. Protikoncu njegovega jedrnatoga govora je omenil, da tudi svinjereja dnoša lepe dobičke in da nam je v lepo gospodarsko korist ako si nabavimo brezoparilnik; ter nam je isti model razkazal in omenil, da jih prodaja delniška družba na Dunaju XII. Wienerbergstrasse. Tukajšni posestnik gosp. Berisg je takoj enega naročil. Vsi zborovalci, ki nas je bilo blizu 300, smo z velikim navdušenjem ta dva gospoda govornika poslušali čez 2 uri, za kar se jima prav lepo zahvaljujemo in želimo, da nas v kratkem zopet obiščeta. Kmetje.

Gotovo govejo juho
najboljšega okusa dajo

MAGGI JEVE **kočke**

 5 h

Pazi naj se natančno na ime **MAGGI** in na varstveno znamko zvezdo s križem. Druge kočke niso **MAGGI**-jeve.

Volilni boj.

Pozor! Volilni imeniki (Wählerlisten) so većinoma že razpoloženi. Ležati morajo 14 dni, tako da lahko vsak volilec vanje vpogleda. Zaupniki in sploh volilci! Vsakdo naj vpogleda v volilni imenik, tako da bo videl, ali je zapisan ali ne. Ako ni zapisan, naj reklamira! Na delo!

Zaupniki, pozor!

V raznih občinah določili smo že svoje zaupnike, v ostalih se to še zgodi. Kjer pa tega ni, naj naši somišljeniki sami z vsemi sredstvi

Boji v Maroku.

Kakor znano, vršajo se v divjih afričanskih pokrajinah Maroka že dalje časa hudi boji divjih tamošnjih narodov med seboj. Razna marokanska plemena hočejo prvenstvo dobiti. Ali tudi tamošnji Evropejci zlasti v mestu Fez so v veliki nevarnosti. Francoski vojaki so pričeli že v varstvo evropejskih prebivalstev nastopati. 3000 francoskih vojakov maršira v Casablanca. Naše slike kažejo posamezne zanimive prizore iz teh bojev. Na prvi sliki vidimo zgoraj tabor francoskih vojakov („Fremdenlegion“) pred Casablancou s svojim „šotorji in stražami. V sredi prve slike vidimo tabor marokanskih upornikov, spodaj pa tabor algerskih vojaških lovecev (Francozov). — Na drugi naši sliki opaziti je zgoraj francoske vojske iz Algirja, ki pričakujejo v boljih jarkih napad sovražnika. V sredi vidimo na levi strani marokanskega sultana Mulet Hafida. Na desni strani pa kaže slika francoske vojske, ki se izkrcajo v pristani Casablanca iz parnika. Spodaj nam kaže slika francosko mornarsko artiljerijo v bojih pred mestom Casablancou.

Pri hladnejšem vremenu se priporoča Stracchill'ova grenčica iz zelenjave vzeti. Ista segreje prijetno truplo in prepreči prehlajenje.

za volitve delujejo. Izvolijo naj si sami zaupnike, ali pa naj določijo posebni volilni odbor. Ni namreč dovolj, ako se le na dan volitve svoj glas odda in agitira. Treba je že zdaj delati! Kajti naši nasprotniki delujejo z vsemi sredstvi, da bi na sleparski način zmagali. Zato naj naši zaupniki pazijo! Prosimo torej naše prijatelje, da se sledečih navodil natanko držijo!

I. Kdo je volilec?

Voliti sme vsak 24 letni moški avstrijski državljani, ki stanuje v dotični občini že najmanj eno leto od tistega dneva, ko je bila volitev razpisana. Voliti pa ne smejo: aktivni vojaki in žandari, nadalje osebe, ki so v konkuru, ki dobivajo javno miloščino, ki stojijo pod kuratelno in imajo varuha. Kdor je bil zaradi volilne sleparije kaznovan, nima volilne pravice.

II. Kako se voli?

Vsako mora osebno voliti in niso nobena pooblastila dovoljena. V prvi vrsti pa velja tole: Voliti zamorejo le tisti volilci, ki so vpisani v volilni imenik (ali v volilno listo, "Wählerliste"). Na to je treba posebno paziti!

III. Volilni imeniki.

V posameznih občinah so volilni imeniki že sestavljeni in razpoloženi. V drugih se bodo to v najkrajšem času zgodilo. Pozor torej! V tistih občinah, kjer imajo naši nasprotniki občino v rokah, se dostikrat naše volilce izpusti. Tudi se take naše nasprotnike, ki sploh niso volilci, v volilne imenike vpisuje. Proti taki slepariji ali pomanjkljivosti je treba takoj nastopiti. Pozneje ne pomaga nič. Volilne imenike morajo občine 14 dni razpoložiti, da zamore vsak volilec vanje vpogledati!

IV. Kaj je najpreve storiti?

Naši zaupniki naj takoj, ko se volilni imenik razpoloži, ta imenik natanko prepišejo. Potem naj po posameznih vaseh pregledajo: a) ali so vsi naši somišljeniki vpisani; b) ali so kakšni nasprotniki vpisani, ki niso volilci. Ali se eno ali drugo napaka najde, potem naj naši zaupniki takoj reklamirajo.

V. Kako se reklamira?

a) Ako kakšen naših volilcev ni vpisan v volilni listi (ali volilnem imeniku), naj gre takoj k županu (rihtarju) in prinese seboj krstni list ali domovinski list ali pa delavsko knjižico. Pri županu naj zahteva, da se ga sprejme v volilni imenik. To seveda nič ne košta. Napravi se pa reklamacijo tudi lahko pisмено. V ta namen se napiše na polo papirja to-le:

»Slavno županstvo

Zahtevam, da se me vpiše v volilni imenik za državnozbornske volitve. Prilagam krstni list (ali domovinski list ali delavsko knjižico), ki dokazuje, da sem

24 let star in avstrijski državljani. Da stanujem v občini že več kot eno leto, je splošno znano. Prosim da se to pritožbo c. k. okrajnemu glavarstvu v . . . predložijo

V. . . dne . . . 1911.

(podpis)

Ta pritožba ne potrebuje nobenega štempeljnega. Predložiti naj se jo takoj občinskemu uradu. Vzorec za reklamacije dobijo zaupniki pri »Štajercu«.

b) Ako je vpisan v volilnem imeniku kakšen nasprotnik, ki pa po postavi ni volilec, potem naj se ga »vun reklamira«. Eden naših zaupnikov gre potem k županu in reče: »Ta in ta je v volilnem imeniku, pa ni volilec, ker še ni 24 let star (ali ni eno leto v občini, ali ni avstrijski državljani, ali pa je zaradi volilne sleparije kaznovan) Prosim da se ga izbrise«. Seveda se to tudi lahko pisмено napravi. Tistega, ki se ga je »vun reklamiralo«, se mora o temu obvestiti. To pritožbo mora župan v 3 dneh glavarstvu predložiti. Ako nasprotniki kakšnega naših somišljenikov »vun reklamirajo«, naj gre takoj k županu in naj dokaže, da nasprotniška trditve ni resnične. Zapomniti treba: Vse te reklamacije se morajo izvršiti tekom 14 dneh, v katerih so volilni imeniki razpoloženi. Pozneje ne pomaga nobena pritožba. Vsaka reklamacija se mora za-se posebej napraviti.

VI. Izkaznice.

C. k. okrajno glavarstvo napravi za vsacega volilca izkaznico (legitimacijo), ki jo mora občina volilcu na njegov dom dostaviti. Če kdo 24 ur pred volitvijo ni dobil te legitimacije, naj gre na občino ponjo. Če je kdo izkaznico izgubil, sme pri glavarstvu drugo terjati.

VII. Torej pozor!

Ponavljamo še enkrat, kaj imajo zaupniki storiti:

1. Volilne imenike prepisati!
2. Reklamirati!
3. Nam pri »Štajercu« za vsako občino naznaniti, kdaj so imeniki razpoloženi.
4. Vsako nasprotniško sleparijo in nasilje nam takoj naznaniti!
5. Kratka a jedrnata poročila o volilnem gibanju »Štajercu« pošiljati.
6. Agitirati, znance in prijateljem našega kandidata naznaniti, z vsemi močmi delati, da dobi naš kandidat čimveč glasov!

Vsi na delo!

Volilni okraj številu 24

Maribor (levi breg). Sv. Lenart, Zgornja Radgona, Ljutomer voli:

Franc Girstmayr
veleposestnik, Leitersberg.

Shod v Tresternicu. Piše se nam: V nedeljo 30. aprila t. l. vršil se je v gostilni g. Wiesthaler v Tresternicu izredno dobro obiskani volilni shod »Štajerčev« stranke. Predstavil se nam je tudi vrli napredni kandidat g. Franc Girstmayr. Z lepimi besedami je razvil svoj gospodarski program. Shod je bil, kakor rečeno, izredno dobro obiskan. To je dokaz, da si je pridobil naš splošno znani Girstmayr v vseh krogih volilcev zaupanje. Govoril je v nemškem in slovenskem jeziku in so volilci njegovemu govoru viharno odobraval. Shod je sklenil ednoglavno, da se bode z vsemi močmi za kandidaturao g. Girstmayr zavzemal. Nasprotnikov ni bilo na shodu.

Shod v Gamsu (Kanci). Piše se nam: Preteklo nedeljo vršilo se je v gostilni Assinger v Gamsu volilno zborovanje, na katerem se je naš kandidat g. Girstmayr volilec predstavil in je v navdušenih besedah svoj gospodarski program razložil. Volilci so stali na kandidata razna vprašanja, katerim je vestno in obširno odgovoril. Na vprašanje nekega učitelja oddal je g. Girstmayr za slučaj izvolitve pisмено in ustnemo zagotovilo, da bode vedno za učiteljske zahteve nastopal. Da je napravil govor g. Girstmayra pri volilci globoki vtis, dokazalo je glasno odobravanje. Shod je potem ednoglavno sklenil, da bode kandidaturao g. Girstmayr z vsemi močmi podpiral. Volilci, držimo skupaj in zmaga mora biti naša!

Volilni okraj številu 25

Maribor (desni breg). Slovenska Bistrica, Konjice voli:

Ludvik Kresnik
posestnik
Črešnjavec.

Volilni okraj številu 26

Ptuj-Ormož voli:

Josef Ornig
okrajni načelnik
Ptuj.

Shod v Krčevini pri Ptuj. Preteklo nedeljo popoldne ob 4. uri se je vršil v Savetzovi gostilni v Krčevini pri Ptuj volilni shod naše stranke. Bil je povoljno obiskan in tudi nekaj nasprotnikov je došlo. V imenu vodstva »Štajerčev« stranke otvoril je zborovanje g. Leopold Slawitsch s prisrčnimi besedami. Za predsednika bil je potem ednoglavno občinski predstojnik g. Savetz izvoljen. Nato je v več kot 1½, urnem govoru naš urednik K. Linhart razjasnil politični položaj in odkril vzroke gospodarske naše revščine. Nezaslišano je bil prvič prvaške stranke. Zbrani zborovalci so govorniku z velikim navdušenjem odobraval. Naznanilo, da kandidira klerikalna stranka neznanega Brendiča iz Spuhlja, se je vzelo z veselim smehom na znanje. Zborovalci so ednoglavno isjavili, da bodejo z vsemi močmi nato delovali, da dobi naš kandidat, okrajni načelnik Ornig, čimveč glasov. Naše delo rodi sadove in nasprotniško bevskanje ne more teh uspehov prepreči! Na delo, volilci ptujsko-ormoškega okraja!

Veliki požar.

Das Rathaus in Schaebeck vor und nach dem Brande.

Krasni rotovf mesta Schaebeck pri Büselsau v Belgiji je te dni pogorel. Zgrajeno je bilo to velikansko poslopje pred okroglo 20 leti. Požar je uničil tudi mnogo dragocenih slik in arhiv. Blagajno, v kateri je bilo 3

milijone frankov, so zamogli rešiti. Dokazano, je, da so petnani stotinci nalašč zažgali. Naša slika kaže pogoreli rotovf l. s. na levi strani pred požarom, na desni pa po požaru.

Dama

ki drži kaj na zdravo negovanje kože, ki boče slasti pege odstrani ter mehko, solno kožo in belil teint dobiti in obdržati, umira se edino z »Steckenferd« lili-jem mlečnim milom (znamka »Steckenferd« od Bergmann & Co. Trüben & E. Kos za 20 h se dobi v vseh apotekah, drogerijah in trgovinah s parfumom itd.

Štrašen umor v Stranicaĥ.

(Izvirni dopis.)

Poročali smo že v našem listu z dne 11. septembra 1910 o strašnem umoru, ki se je zgodil v Stranicaĥ dne 13. marca l. 1910. Naši cenj. čitatelji se bodo gotovo še spominjali, da so našli na ta dan mrtvo Leniko Juršetovo z obilnimi bodljaji z nožem na vratu. Storilec je hipoma zbežal. Kot morilec so takoj sumničli 17 letnega posestniškega sina Janeza Bukošek v Stranicaĥ. Orožniki so še v isti noči prišli, ga prijeli in zaprli. Janez Bukošek je namreč imel na levi roki med palcem in kazalcem urezno rano. Orožniki so mislili, da si je Bukošek zadobil to rano pri umoru. Še bolj važne kot ta urezina na levi roki pa so bile nekatere krvne kapljice na Bukošekovi srjaci. Bukošek se je zagovarjal s tem, da je dobil urezo na roki, ko si je prioprtil v kleti ročaj od motike. Priče pa so pozneje tudi potrdile, da je imel to rano že nekaj ur pred usmrtnitvijo Lenike Juršetove obvezano. Razvun tega so našli tudi ročaj od motike s krvnimi madeži onesnažen. A kljub temu porotniki niso verovali Bukošekovemu zagovoru in so se še smejali, ko jim je Bukošek pri obravnavi kazal, kako da je držal ročaj od motike in ga prioprtil in obrezal. Še bolj pa so porotniki uvaževali krvne kapljice na srjaci Janeza Bukošeka, ker je zvedenec, neki profesor iz Gradca pri razpravi izjavil, da je Bukošek dobil te krvne štrkotine na srjaci od brizgajoče človeške žile odvodnice in da je stal nasproti taki brizgajoči žili odvodnici. Obtoženec Bukošek je jokaje šestkrat izjavil, da morajo biti te krvne kapljice od rane na roki. Profesor iz Gradca pa je le vedno trdil, da je vse to, kar Bukošek pravi, le gola laž in sleparija in je ostal pri tem, da je Bukošek stal nasproti žili odvodnici.

Kakor smo že poročali, zglasil se je tekom preiskave neki tepec, z imenom Matija Gande, ki je sam priznal, da je Leniko Juršetovo umoril. Povedal je tudi natančno, kako je Leniko umoril. Pravil je tudi, da je Lenika takrat lupila krompir. In res so našli v sobi krompirjeve olupke. Opisal je tudi natančno nož, s katerim je umoril Leniko. Gande bi tudi gotovo prišel na obtožno klopo, ko ne bi zdravniki izjavili, da je nesposoben za odgovornost. Bukošek pa je v kljub temu še vedno ostal v zaporu, ker je izvedenec še vedno trdil, da so krvni madeži na srjaci od žile odvodnice. In tako je tedaj moral ta mladi fant pred porotnike. Porotna obravnava je trajala od 6.—8. julija, toraj cele tri dni. Porotniki niso bili prav nič miloščini, akoravno je bil obtoženec še zelo mlad. Trdil je lahko, kar je hotel, a verovali mu porotniki ne niso. Protislovja v malenkostih so mu hudo zamerili. Pomisliti pa je le treba, da se tako mlad fant v tako strašnem položaju, opazovan od toliko gospodov, v posameznih stvareh prav lahko zagovori, akoravno je popolnoma nedolžen. K obravnavi povabili so tudi nekega profesorja iz Gradca in tudi nekega drugega doktorja. Vsi so občudovali profesorja kakor da bi bil Bog in obstemeli. Imel je tudi pri obravnavi vlikanski, duhoviti govor in je zopet poudarjal in trdil, da si je Bukošek te krvne kapljice na srjaci zadobil le od žile odvodnice umorjene Lenike. Vsi

porotniki so se temu začudili in se oddahnili misleč si, zdaj pa le imamo ptuĥe. Vrhu tega je še neki Krivec pravil, da mu je Bukošek sam priznal, da je on Leniko Juršetovo usmrtil. Ta Krivec pa je bil, akoravno je imel še le komaj 15 let, že štrikrat zaprt in je sedaj v kaznilnici v Messendorfu. Zagovornik dr. Fritz Zangger v Celju je porotnikom prav toplo priporočal, naj ne verujejo vse, kar jim je takaj profesor tako patetiĥno razlagal; kajti še tako uĥen profesor je človek in človek se velikokrat zmoti. Krivicu pa porotniki ne smejo verovati, je dejal dr. Zangger, ker je malopridnež. Predsednik višjega dež. sod. svetnik Garzaroli je porotnikom vse natančno obrazložil in jih je tudi na to opozoril, da ni treba, da bi porotniki izvedencem brezpogojno verovali. A vse ni prav nič pomagalo. Porotniki so vzeli onesnaženo srjaco s seboj in so se potem celo uru poveštovali in študirali. Po dolgem odmoru so prišli zopet v porotno dvorano in osnanili, da so spoznali obtoženca Janeza Bukošeka z 8 glasovi krivim hudeodelstva prostega umora. Vsi navzoĥi so okameneli in mladi Bukošek je stopil pred razpelo in je gusno rekel: „Kakor gotovo je Kristus po nedolžnem umri, jaz sem nedolžen.“ Po krivdoreku porotnikov morali so sodniki Bukošeka kaznovati in naložili so mu sedemletno težko ječo. Vsi strokovnjaki so bili takoj prepriĥani, da je Bukošek po nedolžnem obsojen. V Celju se je že večkrat pripetilo, da je bil kdo po nedolžnem obsojen. Saj je vsem znan slučaj Appich. Zagovornik doktor Zangger je takaj zglasil niĥnostno pritožbo. Že nekaj dni po razpravi se je osebno peljal na Dunaj in je najvišjim sodnikom povedal, kar se je zgodilo v Celju; potem je zagovornik stopil v stiko z najvišjimi uĥenjaki v Pragi, na Dunaju, v Berlinu in Konigsbergu na Pruskem. Kmalu potem je dobil od teh uĥenjakov obvestilo, da se je profesor iz Gradca zmotil pri obravnavi. Tudi v Celju so napravili poskuse z brizgajoĥimi žilami odvodnicami v mestni klanĥici. Ti poskusi so vsi dokazali, da je profesor iz Gradca oddal nepravilno mnenje. Konĥno se je posretilo zagovorniku tudi dokazati, da je priča Krivec, kojega so porotniki tako uvaževali, pri razpravi lagal. Krivica so v kaznilnici v Messendorfu vedno opazovali in Krivec je konĥno sam priznal da je porotnike v Celju nalagal. Priznal je, da mu Bukošek nikoli ni pravil, da je on Leniko umoril. Tedaj so imeli ti prav, ki so porotnike svarili, da naj takemu malopridnežu niĥ ne verujejo. Dne 30. avgusta l. 1910 vršila se je pri najvišjem sodišĥu velika seja in v tej seji so sodbo porotniĥo enoglasno razveljavili. Istoaĥno se je tudi sklenilo, da se ima vrstiti nova razprava pred drugimi porotniki. Seveda obtoženec je moral ostati v preiskovalnem zaporu, dokler cela zadeva ni dokonĥana. Komaj pa je bila sodba razveljavljena, in že je staval zagovornik dr. Zangger nov predlog; da naj se vse profesorje zdravniške fakultete na Dunaju za njih mnenje.

(Izprej priloženo.)

Novice.

Dr. Anton Korošec, kje si?

Zopet vprašamo tega voditelja slovensko-klerikalne stranke, zakaj je anedel be-

sed o, ki jo je dal v „Slov. gospodarju“ glede zadeve s slovenskimi posejilnicami? Mi te zadeve ne bomo pozabili in jo bomo tako dolgo ponavljali, da dobimo pravilni odgovor. Stvar je, kakor že znano, ta-le: V „Stajercu“ smo popisali natanĥno vse sloĥince in brezvestne polome slovensko-prvaških posejilnic. Nato je izjavil „Slov. gospodar“, da „Stajercu“ laže. Zahteval je tudi od urednika K. Linhart, da naj ta ustmeno svoje trditve glede slovenskih denarnih zavodov ponavljaj. Urednik Linhart je bil takaj pripravljen, da ustreže želji „Slov. gospodarja“. Izjavil se je, da hoĥe vse v „Stajercu“ proti slovenskim posejilnicam napisane trditve jasno in ustmeno na shodu ponoviti in da valed tega pričakuje, da ga bodejo slovenske posejilnice tožile; tako bi bilo mogoĥe pred sodnijo resnico dognati... Ali ko so slovenski klerikali videli, da Linhartu ni srce v blaĥe padlo, snedli so dano besedo in molĥijo zdaj o tej zadevi kakor grob! Dr. Tone Korošec je šef-urednik „Slov. gospodarja“ in je torej za njegovo pisavo odgovoren. Valed tega ga vprašamo še enkrat javno, zakaj se ne da uredniku Linhartu priliko, da dokaže svoje trditve? So paĥ zbegani kakor zajci, ti slovenski prvakarji, ti širokouštni... Kar je torej „Stajercu“ glede slovenskih posejilnic pisal, to je vse do piĥice resniĥno. To dejstvo so Korošec in njegovi pajdasi s svojim molkom sami priznali. Kaj je torej, duhovni gospod in politični general dr. Korošec? Van z odgovorom!

Srbska bujskarija. Te dni je hotel naš cesar Franc Jožef I. srbskega kralja Petra prviĥ sprejeti in je bilo že vse za obisk pripravljeno. V sadnjem hipu pa so pričeli srbski rogovilezi v Belgradu po ulicah protiavrstrijako gonjo širiti in demonstrirati. Zato se je ta obisk odpovedal, — naš cesar je izjavil, da srbskega Petra zdaj noĥe sprejeti. Dve stvari sta pri tej zadevi zanimivi. Najpreve divje sovratvo, ki ga imajo srbski revolverski junaki proti naši državi. Potem pa — brezvestnost in sloĥinstvo prvaško-slovenske politike. Kajti tudi pri tej priložnosti so prvaški slovenski listi z neverjetno prdrznostjo se za Srbijo in srbsko polniĥno bando potegovali, medtem ko so proti naši avstrijaki domovini najostreje besede rabili... Mi ne razumemo, koliko časa se bode še mirno trpelo, da se širi med slovenskim ljudstvom najpreznejša veleizdajalica načela? Prvaški bujskaĥi bodejo enkrat želi, kar sejejo. Kajti slovensko ljudstvo v svojem srcu lojalnega avstrijakega mišljenja in bode arbofilake agente enkrat prav odloĥno čez mejo poglano...

Zopet prvaški polom. Valed volilnega časa se je deloma ponehalo c velikih denarnih polomih slovensko-prvaških zavodov in posejilnic govoriti. Ali pozabiti se te polome ne more in ne sme. Te dni vršil se je v Ljubljani občni zbor „Zveze slovenskih zadrug“, ki je zopet brezvestno prvaško gospodarstvo a tujim denarjem dokazal. Voditelji te „Zveze slovenskih zadrug“ so namreĥ sami priznali, da ima „zveza“ v preteklem letu 19.000 kron izgube. Po našem mnenju je ta izguba seveda še veliko večja; ali počakaj bodeĥe dogodke... Kakor znano, je ta „Zveza slovenskih zadrug“ združevala razne slovensko-narodne zadruge, m. dr. tudi znano bankerotno društvo „Agro-Merkur“. Le društvo „Agro-Merkur“ dolguje tej čedni „zvezi“ 540.000 K. od katere velikanske svote se po našem mnenju ne bode mnogo nazaj dobilo. Nadalje dolguje tej zavoženi „zvezi“ prvaĥka „Koĥevska posejilnica“ skoraj 100.000 kron in tudi od tega denarja ne bode mnogo nazaj dobiti. „Zveza slovenskih zadrug“ čaka torej brĥkone ista usoda, kakor „Glavno posejilnico“, pri kateri primanjkuje skoraj 2 milijona kron... To so „uspehi“ slovensko-prvaškega „gospodarstva“ s tujim, kmetiskim in obrtniskim denarjem. To je posledica žalostnega dejstva, da izrabljajo prvaki tudi gospodarske korporacije v svoje politične namene!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Napredna zmaga. Pri občinskih volitvah v Pobrežju pri Mariboru so naprednjaki

Iz nature.

Veĥni boj v naturi kaže dostikrat prav čudne oblike. Eno takih prikazen nam predstavlja današnja slika. Neka požrešna riba (postrv ali forela) požrla je v vodi veliko kaĥo-belouško. Seveda ni mogla krepke kaĥe premagati. Kaĥa je zmuznila skozi celo truplo ribe in prišla z glavo pri afterju vun. Konĥno so jo ribini zobje vstavili. Obe živali so tako, kakor jih kaže naša slika, žive vjeli.

Ein kuriosos Naturschauspiel

v vseh treh razredih zmagali. Izvoljenih je bilo 7 naprednih mož in 1 socialni demokrat, medtem ko se prvaki volitev niti udeležiti niso upali! Čestitamo vrlim volilec!

„Straža“ postaja z vsakim dnevom predrzejša in oblaja vsakogar, kakor vaški pešiki voz. Že zadnjič smo rekli, da nam primanjkuje prostora, časa in volje, da bi se z različnimi „gimperli“ v mariborskem uredništvu prerekovali. Kadar bode imela „Straža“ v javnosti kakšen pomen in kadar jo bodo pisali zmorni žurnalisti, ne pa falirane in pijane eksistence, takrat se morda z njo kaj pomenimo. Zdaj pa pljunimo le v stran, ako nas prisili trudopolni naš posel, da prelistamo ta najneumnejši časnik klerikalstva!

Odiranje kmeta, to je menda geslo gotovih duhovnikov, ki v svojem bogatstvu pozabijo na bedo ljudstva. Dokaz tej trditvi nam je počenjanje znanega „kneza haložanskega“, fajmoštra Vogrina v sv. Barbari v Haložah. Ta možakar, ki se vedno s „svojim“ bogatstvom baha, čeprav so mu vsi to bogatstvo v bogo kmetje skupaj znesli, pač ne vè, kaj se pravi v potu svojega obraza vsakdanji kruh služiti. Kmetaka beda mu je pač deveta briga! Ali Vogrin pozabi pri svojem pašovanju na nekaj: da veljajo danes cesarske postavne in da zna danes tudi kmet računati! Naši prijatelji naj premislijo sledeči slučaj: Za razne cerkvene stvari, zgradbe in popravke napravil je cerkveno-konkurenčni odbor v sv. Barbari pod vplivom župnika Vogrina račun, v katerem znašajo potrebščine skupno 6.955 K 21 h. Tretji del te svote plača cerkveni patron g. baron Kubeck, 2318 K 42 h. Pri teh razmerah pride torej na farane svota 4.636 K 79 h. To svoto treba glasom postavne z ozirom na davke razdeliti in faranom naložiti. Skupni tamošnji davki znašajo glasom zadnjih izjav 12.270 K 72 h. Potemtakem prišlo bi na farane 40-23% plačila. Računalo se jim je pa — 44%! Na ta način hodejo torej Vogrin in cerkveno-konkurenčni odborniki št. barbarske farane zopet za veliko svoto denarja očitati. Farani, branite se teh nakan! Za danes opozarjamo javnost na to hinavsko postopanje. Kmetje si menda ne bodo pustili kolen čez ušesa potegniti!

Sv. misijon postal je zopet politično sredstvo, to pa za tiste „duhovnike“, ki ne vpoštevajo verskih krščanskih zapovedi. Volitve se bližajo in zato se zopet od strani brezvestnih duhovniških zasramovalcev vera prižično in spovednico v politične namene zlorablja. Je pač žalostno to za katoliško vero! Ali resnično je. Dokaz temu so slučaji, ki so se te dni v Stopercah dogodili. Kakor znano, imajo v Stopercah zloglasnega Kečeka za fajmoštra, — tistega Kečeka, ki je nevestam vence raz glave trgjal in mladim ženskam tako izdatno „nogo zdrazil“, da letajo posledice še danes kot otroci po trboveljski dolini. Ta Keček pa je v Stopercah tako brezobzirno nastopal, da mu danes vse hrbet obrača. Zato je poklical zdaj v času volitev misijonarje na pomoč. In prišli so. Ti misijonarji so v Stopercah naravnost divjali. Njih pridige so bile večidel navadna politična hujkarija in v spovednicah so ravnatoko noreli. „Stajerca“ čitajo, to je pri teh ljudéh večji greh nego mlade ženske v nesrečo zapeljavati. Posebno se je v tej hujkariji odlikoval „Izarist“ Krivec, kateri je tudi že v št. Janžu dr. p. enako nastopal. Ta fant ima tako nearamni jezik, da jih bode enkrat pošteno izkupil. Poroča se nam,

da je v spovednici pod varno zaščito grdo obrekoval in peoval našega urednika Linharta. Mi se ne vznemirjamo nad tem, kajti vasi pošteni ljudje nam morajo priznati, da je navadno falotatvo, ako se v spovednici odatne ljudi blati. Ako ima kakšen „misijonar“ kaj proti Linhartu povedati, povè naj to javno pred vsemi ljudmi, tako da se ga lahko za ušesa pred sodnijo potegne!... Res, ni čuda, da ugled duhovniškega stanu pada! Ni čuda, kajti gotovi „duhovniki“ zaslužijo tisti bič, ki ga je Kristus v tempeljnu potu kramarjem rabil...

Naši počasni „narodnjaki“ postavili so pred teko nedeljo proti klerikalcu dr. Benkoviču v Brežicah načelnika „narodne stranke“ dr. Vekoslava Kukovca za državnozbornskega kandidata. Proti dr. Verstovšku v slov. graškem okraju pa so postavili župana Verdnik. Seveda „narodna“ kandidata nimata nobenega upanja, da bi proti klerikalcem zmagala. Kar se naše stranke tiče, še nismo o teh volilnih okrajih definitivno skleпали. Na vsak način bomo pravočasno naznanili, kakšno stališče naj naši somišljeniki zavzemajo. Sicer pa tudi še ni izključeno, da ne bi „Stajercova“ stranka i v teh dveh volilnih okrajih svoje lastne kandidate postavila.

Podoba. Piše se nam: Dne 7. maja ob 3. uri pop. se bo nova shramba za gasilno orodje novonastanovljenega društva požarne brambe slovesno blagoslovila. Vsa požarna društva se uljudno vabijo na obilno udeležbo. Ravno tako so vai prijatelji požarne brambe h temu slovesnemu opravilu povabljeni. Na obilno udeležbo upa z „Gut-Heil“ „Prost. požarna bramba“ v Podovi, 27. aprila 1911. — Josef Baumann t. č. načelnik.

Umrl je na Bregu pri Ptujju trgovec g. Joh. Scholger. Pokojnik je bil splošno znan in tudi kmetakemu ljudstvu zelo priljubljen. Bodi vrlimu možu zemljica lahka! — V Ptujju pa je umrla hišna posestnica gospa Maria Kosel. Blaga žena je bila splošno spoštovana in se je bode vsakdo rad spominjal. Naj počiva v miru! **Neumne streljanje**. Pri streljanju iz možnarjev je fantu Antonu Sivku iz Vrbe pri Sv. Jarju levo roko gozno razmesarilo. Teško ranjenega so odpeljali v celjsko bolnišnico.

Vjeli so pri Gomilskem fantu Karla Sorcan, ki je v graščinskem gozdu fazane in jerebice streljal.

Steparja. M. Lichtner in A. Gollob iz Celja sta nekoga oficirja za 52000 K oleparila.

Otroci požigali. Pogorel je popolnoma mlin Jos. Lončana v Strmini pri Šoštanju. Škoda je velika. Zažgali so otroci, ki so se z užigalicami igrali.

Zelo ukradel je neznan tat delavcu Jakobu Walland v celjski okolici. Kolo je vredno 90 K.

Stepar. Alojz Šoher iz Štor je trgovca Gaischeka za več blaga oleparil. Goljufa so dali pod ključ.

Ribe kradli so v Ostrožni pri Celju krčmarju Jagode. Zdjaj so tatove zasačili in zaprli.

Zaprli so v Servnici Antona Goronc, ker je delavcu Johanu Jernić v Klenovrhu uro in drugih stvari za 100 K ukradel.

Vlomili so neznan tatovi pri Logariču v Drajmlah in mu pokradli obleke in orodja za 200 K. Tudi pri Ahalu v Starivasi so v klet vlomili in vino kradli.

Pogorela je hiša posestnika Johana Kotnik v Lembergu. Tudi vsa krma in premičnina je zgorela. Škoda je temnejša, ker posestnik ni bil zavaroven. Baje je nekdo nalašč zažgal.

Kradla sta v Windischgrätzovem gozdu delavca Andrej in Franc Novak drevesa in divjačino. Naznanili so ju sodniji.

Rešena deca. V koči pri Kameniku v slovi. bistriški okolici so otroci zažgali. Ako bi sosedji ogenj pravočasno ne opazili in pogasili, pogorela bi kočja in tudi otroci bi našli v plamenih svojo smrt.

Ubój v Doberškovo gostilno pri Velenju je prišel vtiakar Andrej Kompan. Rekel je, da sta ga dva fanta hudo pretepla in da ga vsled tega glava boli. Ponoči je Kompan umrl. Sodnija zasleduje zadevo.

Pogorela je hiša z gospodarskim poslopjem posestnika Franca Jagrič v Preaki pri Kosjem. Škoda je za 8000 kron.

Roke zmučkale je rudarju Francu Videčnik v Radldorfu pri Konjicah. Prišel je namreč z

roko pod „hunt“. Odpeljali so težko ranjenega v bolnico.

Zaprli so v Ostrožni pri Celju postopača Landegger in Gusej zaradi tatvine kolesa.

LZ Koroškega.

Kaj je s Koroško?

„Veledenjeni gospod volilec“, — tako se pozdravlja danes vsakega kmetiča in gotovi ljudje mažejo ljudstvo med okoli ust, da kar okrog škropi. Torej prišli so kmet, obrtnik in delavec menda vendar enkrat do veljave? Tako bode vsakdo vprašal, ki ne pozna naših razmer. Resnično pa je to-le: ne kmet, ne obrtnik, ne delavec niso prišli v veljavo, — ali njih glasove se potrebuje pri volitvah... Preje se ni nikdo za ljudstvo brigal. Ali zdaj pribajajo zopet slavni odrešeniki ljudstva in obljubujejo, obljubujejo prav vse, kar si človeško srce želi na tem in onem svetu... Ja, prav zanimivi so zdaj zlasti tisti slovensko-kranjsko-prvaški možiki, ki se zbirajo okoli „Š-Mira“ in hodečo vso koroško ljudstvo svojim panalavističnim ciljem vdnjati. Ponujajo nam zopet orglarja Grafenauerja. Ponujajo ga, kakor ponujajo judovski krošnjari svoje prelezeno blago. Ali mi vprašamo: Kaj je orglar Grafenauer dolejš za koroško ljudstvo storil? Obljube niti bolanemu konju ne pomagajo. Ali kaj je Grafenauer ljudstvu domu prinesel? Na to vprašanje pač nikdo odgovora dati ne more. Kajti mi poznamo tega od političnih popov in kranjskih advokatov skokinov odvisnega moža le kot narodnjaškega hajskačca, nikdar pa ne kot delavca na gospodarskem polju. V deželnem in državnem zboru je Grafenauer vedno le Koroško deželo sramotil. In zato ga ne maramo več, kot osebo ga ne maramo več... Ali mi smo proti orglarju Grafenauerju tudi iz drugih, stvarnih vzrokov. Ne maramo tega možaka, ker je le orodje prvaško-klerikalne stranke. In ta prvaška stranka hode našo prelepo koroško deželo raztrgati, deluje proti državi in deželi in pozna le en cilj: koroško ljudstvo podjarmiti. Iz vseh teh razlogov bodejo vai, ki imajo srce za Koroško in za koroško ljudstvo, proti Grafenauerju glasovalci!

Iz Bistrice v Režu se nam piše: Kaplanu Joža Rudl v Svečah, ki se vedno delar, kada da bi bil politično najnedolžnejše bitje na svetu, treba bode ovrejši plašč iz ramen potegniti, da pride volk na dan. Ta kaplan hujaka zdaj že dalje časa med mladimi ljudmi njegove fare in širi narodnjaško sovraštvo, ki se obrača proti vsakemu, kdor ima še nepokvarjeno koroško srce v prsih. Tako daleč je ta „duhovnik“ že prišel, da se udeležujejo celo 15 letni fantički že politične gonje. Taki fantki, ki so še mokri za ušesi, mučijo že resne železniške uradnike z narodnjaškimi neumnostmi; kaplan pa ima predrznost, da takim nesramnim fantinom še pomaga. Pod zaščito vere širi ta kaplan torej politično agitacijo! Novi knezoškof naj bi se za to divjanje brigal. Ta kaplan naj raje svojo dolžnost bolje upravlja, kakor pa fantičem glave meša in jih na kranjski način hujaka. Kaplan naj raje skrbi, da dobijo otroci v šoli v Bärenthalu pošteni verouk. Kajti že tri mesece ni imel ta črnouknež časa, da bi otrokom vere podučeval. Seveda, za izvrševanje svoje dolžnosti kaplan nima časa; in ora „teatre“ voditi in mladino po kranjskem vzoru hujkati. Kaj ga brijda kmetaka deca? Ta mu ne more za verouk toliko plačati, kakor se to še drugod zgodi. Ali kaj imajo prebivalci v Bärenthalu od tega, da Rudl v Svečah igra „teater“? Ako zamore priti nadučitelj iz Bistrice vsak teden pri vsakem vremenu v Bärenthal, da izvrši svojo dolžnost, bi to tudi mnogo mlajši kaplan lahko storil. Mi zahtevamo duhovnika, ki ne zanemarija svoje dolžnosti!

Požari. V gozdu Schererja pri Beichenau je prišlo goretje. Kranjski delavci so valed neprevično zažgali. Pogorelo je 500 m. K sreči so zamogli potem ogenj pogasiti. — V Naplahu pogorela je hiša in gospodarsko poslopje kovača

V vsaki hiši lahko izostanejo vsilike neprijetnosti pralnega dneva, ako se namoči perilo že na predvečer s pralnim praškom ki popolnoma izični vso onesnogo.

Pralni prašek je predmet zaupanja, kajti lahko je ponarejen in težko je ponarebno dognati.

Ako kupite izdelek tvrdca, katerega vam za pristnost jamči, tedaj bodele gotovo prejeli zanesljivo pralno sredstvo. Ponarejeni pralni praški (prah iz mila) sicer tudi dobro čistijo, a uničijo v kratkem času vsako perilo. Najboljši in najzanesljivejši pralni prašek je vsakokrat

Schichtov pralni ekstrakt „Ženska hvala“.

Eldingerja. Škoda je velika. — Pri zgornji hili je gorelo v gozdu Werniska in Ledererja. Škoda je za 1200 K. Zaigal je neki slabomni hlapec, ki je pridobil hude opekline.

Železniška nesreča se je zgodila pri postaji Faak. Mnogo vagonov je bilo razbitih, ali tudi več železniških uslužbenecv je težko ranjenih.

Veliki požar. V vasi Grossalt pri Rožoku je pogorelo 16 poslopij, med njimi 5 stanovalnih hi. Živino so rešili. Baje je nastal požar vsled fantovske neprevidnosti. Škoda je velika.

Vlomil je neznanec pri Prevalju v prodajalno trgovca Stockel in ukradel 300 K denarja ter 25 zavojev tobaka.

Cesarja žalil je v Paternionu žagar Johan Colotti. Zapri so ga.

Povozil je v Beljaku Johan Huber dečka E. Loidl. Iz težko ranjenega otroka se je surovež še norčeval.

Ustrelil se je v čolnu na št. lenartskem jezeru knez Schlüssell. Bil je takoj mrtev. Vzrok samomora tega vrliga, splošno priljubljenega moza leži v neki slabo izpadli tožbi.

Strela udarila je v Tiefenbachu pri Rudnu v hišo posestnika Krassnika. Hiša in sosodna gospodarska poslopja so pogorela; istokotno mnogo krme ter nekaj svinj. Škoda je za 3000 K.

Pokončavajte maj-kebre,

ki hočejo letos zopet velikansko škodo napraviti! Vsi na delo, dokler je čas!

Loterijske številke.

Gradec, dne 29. aprila: 21, 51, 57, 47, 3.
Trst, dne 22. aprila: 21, 55, 38, 84, 54.

Tok časa. Vso hrepesenje boče danes časa prihranilo. Torej je razumljivo, da tudi pri kuhi ne more vse biti starem ostati. Prepe se je moralo uro dolgo meso kuhati, da se je dobilo juho; sedaj pa se potuje 1/2 litra vrele vode čez eno Maggievo kocko a 5 h in najslabša goveja juha je gotova. Pazite za ime „Maggi“ in varstveno znamko „Krievka zvezda“.

Trgovina z mešanim blagom

se v Poličanah za 8000 K poceni prodaja. Prodaja številnih izdelkov, pive vina in žganja čez ulico. Vse v najboljšem prometu. Prodajalna je izvrstno dobičkonosna, prava „Goldgrube“. Vprašate se pri g. Stanzar, Maribor, Schulzasse 5.

Oznanjen kravji hlapec

se takoj sprejme pri gradniškemu okolištvu Stratz pri Ptaju 413

Učenec 388

z dobro šolsko izobrazbo, strogo soliden, sprejme se pri g. Ledwig, Scheuchzerke, trgovcu v Plasini (Montpreca).

Učenec

se takoj sprejme. Zmožen mora biti nemškega in slovenskega jezika, iz dobre družine in s dobriimi šolskimi uspehi. Kje? pove uprava „Stajerca“ 387

Prodajam

lepa drevesa na pr. jabolnici, močnje hruste, obelini in plečke čretnje, itd. — Cena in plačilo po dogovoru. Zjaj ta me čes. Naslov: šerjovskih vras, Dubrava, Hans o.d. Sare.

Reparature na šivalnih strojih

izvršijo se v naši delavnici hitro in strokovnjaksko. Singer Co., aka dr. za šivalne stroje, Praj, Hauptplatz 1. Največje in najstarejše podjetje za šivalne stroje. Na vpratanja vasko zaželjeno poposimo. Muštri šikanja in kvanja za stojni in fanko. 386

Močni učenc

se takoj prvi mesečni plači 10 K sprejme pri J. J. Böhne, umetni milin, Fraublein.

Pozor!

50.000 parov čevljev! 4 pari čevljev samo K 7.80. Zaradi ustvarjenega plačila raznih večjih fabrik se mi je naročilo, prodati večje število čevljev globoko pod izdel. ceno. Prod. imam vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev, uenje, naj ali črno, g. loko. Kapen-bezac, močno obkovan usnjata tla, veličej. najnov. lakca, vrhokot po št. Vač 4 pari kitarajo v K 2.80. Pošlje po poročilu K. Gräber, eksport čevljev, Krakov št. 208. Zmehljava dovoljena ali denar nazaj. 401

Cepljene trte

in sicer: burgunder, moosler, lakri, ruder, mil, ruder, sil, vianec, rublander, kraljevski grozd, portugalski, trampane, muskatelce, se dobijo pri F. Srebrze, Maribor. 386

Kmetско posvstvo

namer stoji na leži, in tudi sami gozd kupim, vsaki posestnik naj natančno popoje in ceno naznani Naslov Franz Vald, Slov. Bistrica, postre- vante. 402

Mizarski pomočnik

se takoj sprejme. trajno delo pri g. Josef Pavlar, mizar,okoj majster v Slav Stratz. 429

Pozor!

V Severnici v trgu prodaja se hiša, obstoječa iz 3 sob, kuhinje, klet, pri hihi vrt, posebnost za vsak obet, cena 5000 kron, kupci naj se oglasijo pri Janezu Benšič v Severnici ob Savi. 434

Vina

domačega pridelka se prodaja Natančneje pri okolištvu Nemška vas pri Krakov.

„Gatterist“

ki na „Vollgatter“ sam brez pomočnika dela, se sprejme, kje? pove upravništvo „Stajerca“ 414

Gostilna,

1 uro od Ptaja oddeljena, se takoj prodaja. Vse pove uprava „Stajerca“ 416

30 polovnjakov zelo dobrih

zavrčnega vina iz lastnih gorc 1910/11 tudi pri „emmerh“ prodaja Franz Hutter v Ptaju

Špenglerški pomočnik in špenglerški učenc

se takoj sprejmeta pri Joh. Wislali jun., špenglerški mojster v Laškem trgu 420

Čitajte in strmite

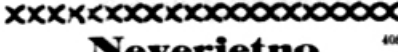
!! Nezasišljano !! 600 K. za le K 3.60.

Ena krasna posla. 66 ura. prec. anker-ura z veritico, gre natančno, se garantira 3 leta, 1 moderna židana kravatna za gospode, 3 najf. žepni robc, 1 prstan za gospode z smit, dragocimim kavenskim. 1 špic za cigare z keramizirano, 1 eleg. broša za dame (m. robc), 1 krasno žepno zrcalo za toaletu, 1 denarnica iz usnja, 1 žepni nož, 1 par gumbov za manšete, 3 prane gumbe, vse double-zlato s patent-zavrtorom, 1 netni album za slike, obsega 36 najlepših slik sveta, 5 jur-predmetov, veliko vsevija za mlade in stare, 1 koristni „Brennteller“, 30 predmetov za korevoposredno in se 500 K. div. predmetov. V hihi neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro, ki je že sama dvojnjo vredno, košta samo K 3.60. Kvalor: Dunajska hiša blaga F. Windler, Krakova Ne. W.4. NB. Kar ne dočepate, denar nazaj. 425

5000 kron zaslužka

plaštan sistema, ki dokazuje, da moja tuđina kolekcija 600 kosov za le 6 kron

ni priložni. Atni nakup in sicer: 1 prava švic. zlat. Kockopf pat. žepna ura gre natančno in regul. s pismeno 3 letno fabrično garancijo, 1 amerik. zlato-dubilo pancers-vertica, 2 amer. zlato-dubilo-prstan za gospode in dame, 1 angli. poslašna garnitura, ki obstoje iz gumb za manšete, ovratnik in prsa, 1 amerik. žepni robc 6 delov, 1 eleg. žid. kravatna, barva in mušter na željo, največjevji facon, 1 krasna igla za kravatno s smilil-briljantom, 1 netna broša za dame, zadnja novost, 1 kar. garnitura za toaletu na potovanje, 1 eleg. prstan denarnica iz usnja, 1 par amerik. kalotvor v imit. biseri, 1 pat. angli. barometer za vreme, 1 album za salon s 36 smet. in razglodi sveta, 1 krasni kalje za vrat ali za las, s pristinimi orientalskimi biseri, 5 indijskih vrojev-prokorkov, v. zabava vasko družini in se 500 raznih predmetov, ki so v vsaki hiši koristni in neobhodno potrebni, graja. Vse skupaj z eleg. zlat. Kockopf pat. žepno uro, ki je sama dvojnjo vredno, košta samo K 6 kron. Dobi se po povzetju ali naprej kaas (prejme se tudi zamake). A. Geib razpisovalna hiša Krakova št. 430 NB. Pri naročbi dveh paketov doda se zaostoj 1 prima-angli. brilev ali 6 najf. denarnih žepnih robcov. Za kar se ne dočepate, denar brez zamude nazaj, tovej vsaka ruzka izkajšujena. 402

Neverjetno

pa vendar resnično. 400 kosov za le K 6.90. Ena prava 14 karat zlato

dublé „ekstra-plošča“ žepna ura s 400 krasnimi predmeti za kint za samo K 6.90, 1 netna eleg. 14 karat. zlato-dubilo „ekstra-plošča“ remonštor, od pravega zlata in razlošči, švicarska 36 urna žepna ura, gre natančno, 1 dublé-zlata veritica, 2 eleg. prstana za gospode in vrnatnik, 1 garnitura 3 proc. dublé-zlathi gumb za manšete in vrnatnik, 1 žepni nož, 3 delci, 1 eleg. židana kravatna, največjevji fupja, 1 igla za kravatno, smilil-kamere, 1 netna parlika damška broša, zadnja novost, 1 eleg. usnjata denarnica, 1 par butosov 1 smilil-briljanti, 1 krasni vratni ali lasni kolje iz orientalskih biserov, 1 salonski album, najlepši razglodi sveta, 3 orkcel-perotki, jako zabavno, 72 k. posilnih jeklenih peres, in se 350 kosov drugih razl. predmetov graja. Vse skupaj z „ekstra-ploščo“ 14 karatno zlato-dubilo žepno uro, ki je sama dragno vredna, košta samo K 6.90. Se dobi po povzetju ali naprej kaas (prejme se tudi zamake). Alex. Jungwirth, Dunaj, V. Widner Hauptstr. 113. W. V. Nesterov zabvalnih psem in zvednih naročbi. Pri naročbi 2 zavojev doda se angli. briljantna ura. Za kar se ne dočepate, denar takoj nazaj, tovej vsaki ruzko popolnoma izkajšujena.

Alex. Jungwirth, Dunaj, V. Widner Hauptstr.

113. W. V. Nesterov zabvalnih psem in zvednih naročbi. Pri naročbi 2 zavojev doda se angli. briljantna ura. Za kar se ne dočepate, denar takoj nazaj, tovej vsaki ruzko popolnoma izkajšujena.

Priložnostni nakup!

Lepa žepna ura z veritico K 3.50. 30.000 komadov

kupljenih, zaraditva postojam 1 lepo 36 ur dobo Giora, srebrna anker-ure, švic. koljeje z lepo gravir. oklogiem, s sekundnim kazalcem in lepo postojam ali porobr. veritico natančno izoto za le K 3.50. Nadaje povodim eno pravo postojeno 36 ur dobo anker-ure, prve vrste švic. uro s poslač. veritico za K 5.—. Triletno pismeno jamstvo za vsako uro. Nazaj pri povzetju 8. K. Böhne, razpisovalna švicarskih ur, Krakov št. 478. Neizvedljivo priznanje in naročbi. Za korevopajece denar nazaj. 431

Zajamčeni uspeh Dr. A. Rix krema za prsa

drugače denar nazaj Prerazredna priznanja

neskodljivo, se rabi zunaj, trajni uspeh! Lepa prsa, polne, krepke forme trupla za vsako starost

v kratkem času. Poizkusna doza K 3.—, velika doza K 8.—. Neprijetne lasi

v obzaru odpravi tekem 5 minut dr. A. Rix „Haarverreiner“, garancirano neskodljivo, cena K 4.—.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium. Wien IX, Berggasse 17, K. 436

Razpokiha direktno po povzetju.

Veliko presenečenje! Nikdar v življenju ta priložnost! 600 kom. le 3 K 80 h.

1 krasna posla. prec. anker-ura z veritico, natančna, 3 letna garancija; 1 moderna židana kravatna za gospode; 3 najf. žepni robc; 1 krasni prstan za gospode z imit. biserom; 1 krasna eleg. garnitura krasnega kintja, ki obsega 1 krasni koljeje iz orkcel. biserov, mod. damski kint s patent-zaklepom, 2 eleg. damska broselita, 1 par usnjikov s patent-kavlejem, 1 krasno žepno toaletno zrcalo; 1 usnjata denarnica; 1 p. gumb za manšete, 3 gradno duble-zlato s patent-zaklepom; 1 velicelj. album za razglodine, najlepši razglodi sveta; 3 zabavni predmeti, velika vseoviet za mlade in stare, 1 silo praktičen remonštor, ki vsem za gospode in dame, 30 korov. predmetov in se čez 500 raznih predmetov, v hihi neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro, ki je sama že 2-krat vredna, košta le K 80. Pošlje po povzetju dunajska centralna razpisovalnica

Ch. Jungwirth, Krakova št. 430 NB. Pri naročbi dveh paketov se priloži 1 prima. angliška brilev. Za kar se dočepate, denar nazaj.

Lepo posestvo (Meiarhof)

v krasni legi, 1/2 ure od Vojnika pri Celju oddaljeno, v enem kompleksu 26 oralov travnikov, njih in okroglo 4 oralov gozda, brez težav, najlažje.

Travniki so bogati na krmi in dajejo le sladko, za živino najizdatnejšo krmo; okroglo 500 kosov sadnih dreves, ki nosijo, je nasajenih.

Veliko gospodarsko poslopje z velbanim hlevom, prostor za najmanj 20 kšov živine, z 2 velikima sobama, 1 kuhinjo in klet ter vsem potrebnim.

Eno postransko gospodarsko poslopje, svinjaki, šopa in veliki vodnjak; vse v najboljšem stanju. — Se prodaja po jako ugodno ceno.

Priložnostni nakup! Več pove gospa Maria Zottl, vdova trgovca v Vojniku. 410

Lepa vila

s stolpi v mestu Maribor se prodaja; obsega 13 sob, 2 sobi za kovanje, 3 predsobe, 3 sobe za posle, 3 kuhinje, 3 shrambe za jedila, 3 klosete (Sturzwasser), 3 shrambe za orodje, 3 velike kleti in veliki park. Mesečni dohodek iz mitnine 280 K. 10 let davka prosto. Cena 55.000 K; od tega ostane lahko 24.400 K ležati. Dobra gostilna s trgovino z mešanim blagom (obe koncesiji) z iztočeno pive, vina in žganja. Hiša obstoji iz 2 gostilniških sob, 2 spalnih sob, 1 kuhinja; nadalje lepi vinograd, ki nosi pri 15 polovnjakov vina, veliki sadonosnik, kegljišče, vodnjak, lepa gospodarska poslopja s hlevi vasa poslopja z opeko krita; hiša je l. 1908 zidana, jako dobro zgrajena in se prodaja za ceno 8000 K; 6.000 K naj ležati ostane. Priložnostni nakup.